

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικές αρχές της δημοσιογραφικής δεοντολογίας

- **Ο δημοσιογράφος έχοντας συνείδηση της κοινωνικής του ευθύνης οφείλει να:**
 - δημοσιεύει μόνο διασταυρωμένες ειδήσεις, ελέγχοντας τις πηγές του και σεβόμενος τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας.
 - Επιβάλλεται να έχει πίστη στη δημοκρατία και τη δικαιοσύνη,
 - να υπερασπίζεται το δημόσιο όφελος,
 - να σέβεται το απαραβίαστο της ιδιωτικής ζωής και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
 - να προωθεί την **πολυφωνία και το διάλογο.**

- Η δημοσιογραφία είναι το κατεξοχήν θεσμοθετημένο όργανο άσκησης δημόσιας κριτικής.
- Βασική υποχρέωση του δημοσιογράφου είναι η υπεράσπιση του δημοσίου συμφέροντος
- και η στηλίτευση πράξεων που υπονομεύουν το δημόσιο συμφέρον,
- όπως οι παρανομίες και οι αυθαιρεσίες των δημόσιων λειτουργών,
- η κατασπατάληση του δημοσίου χρήματος,
- ο λαϊκισμός
- και η προπαγάνδα.

Γιατί ο δημοσιογράφος δεν εκπληρώνει το ρόλο ΤΟΥ

- **παραβιάζουν** τις αρχές της δημοσιογραφικής δεοντολογίας
- και λειτουργούν ως υποχείρια πολιτικών και οικονομικών **συμφερόντων**.
- Ο μεταξύ τους **ανταγωνισμός** και το **άγχος** για την αποκλειστικότητα της είδησης οδηγεί στην **ειδησεοθηρία**=
- στη βιαστική διοχέτευση ανεξακρίβωτων πληροφοριών με στόχο τον εντυπωσιασμό και την υψηλή τηλεθέαση (ή αναγνωσιμότητα ή ακροαματικότητα).

- Επιδίδονται σε έναν αγώνα κινδυνολογίας,
- καταστροφολογίας,
- κιτρινισμού
- Άλλοι επιδιώκουν την αναγνωρισιμότητα και τον πλουτισμό,
- εξυπηρετώντας απροκάλυπτα οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα.

- Εναπόκειται λοιπόν **στην κρίση του κοινού** που είναι και ο τελικός αποδέκτης της παρεχόμενης πληροφόρησης να διαμορφώσει άποψη.

ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- ΤΙ ΕΙΝΑΙ;
- Η εσκεμμένη διάδοση **αναληθών ή κατασκευασμένων πληροφοριών**,
- Στόχος;
- παραπλάνηση του κοινού.

- **Τεχνικές της παραπληροφόρησης:**
- **1.** παρουσίαση παραποιημένων ή ανεξακρίβωτων πληροφοριών,
- **2.** διόγκωση ή αποσιώπηση γεγονότων

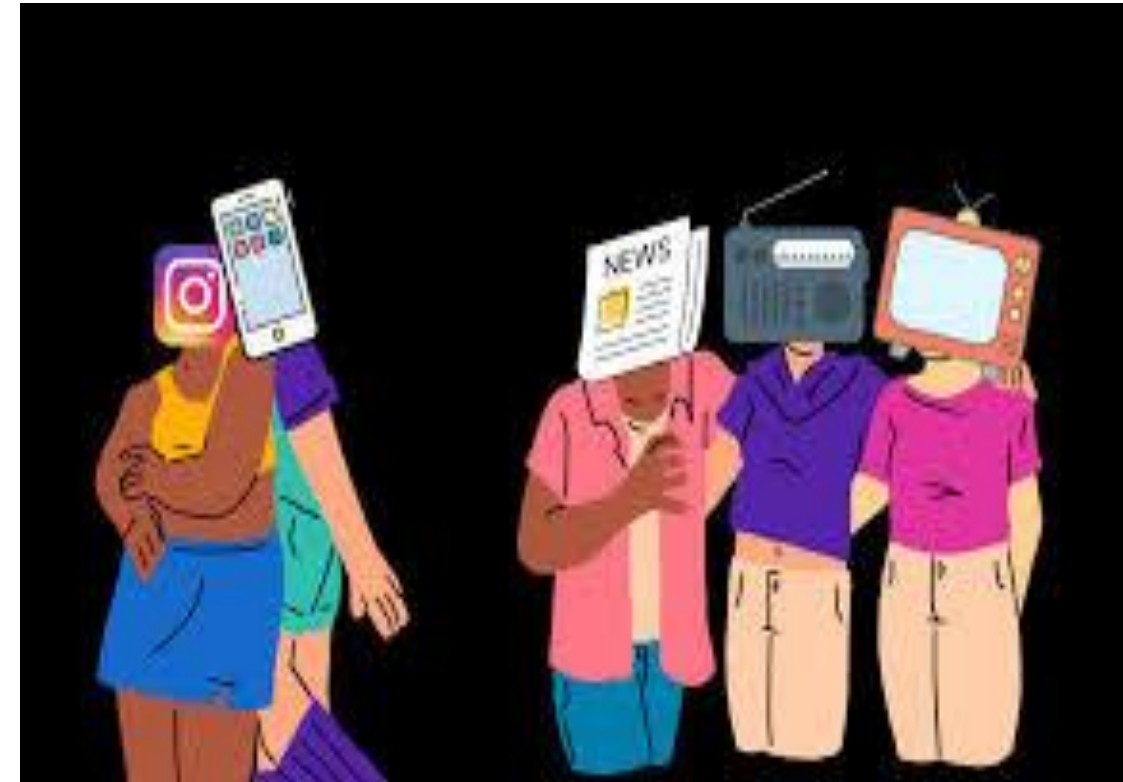
- Από τι υποκινείται;
- **πολιτικά και οικονομικά κέντρα,**

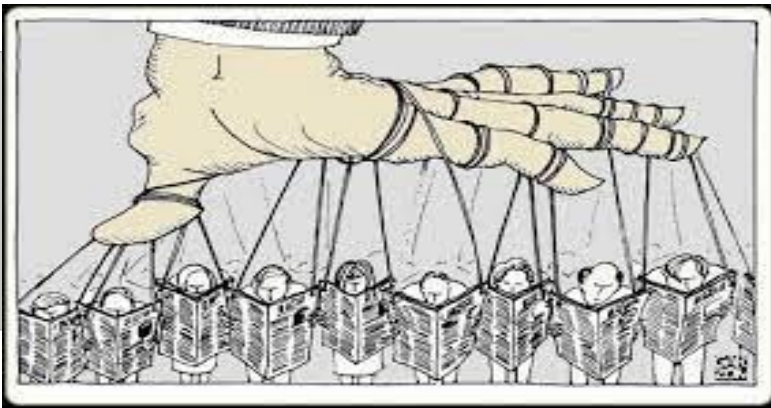

- **Με ποιο σκοπό;**
- **Χειραγώγηση της κοινής γνώμης**
- **ικανοποίηση συμφερόντων**

ΓΙΑΤΙ ΔΕΧΟΜΑΣΤΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- Η παραπληροφόρηση βρίσκει πρόσφορο έδαφος:
 - η απουσία ουσιαστικής παιδείας,
 - το χαμηλό πνευματικό επίπεδο της κοινής γνώμης. Από την άλλη ο υλιστικός προσανατολισμός,
 - η αποστασιοποίηση των πνευματικών ανθρώπων
 - δεν ευνοούν την ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- ↓
- ↓
- Ο πολίτης έχει συνηθίσει να **ετεροκατευθύνεται**,
 - λόγω αδυναμίας κριτικού ελέγχου της πληροφορίας, αδιαφορίας και ελλιπούς συμμετοχής στα κοινά.

Προπαγάνδα

• ΟΡΙΣΜΟΣ

- Προπαγάνδα είναι η συστηματική απόπειρα διάδοσης ιδεών, αντιλήψεων ή απόψεων
- στον θρησκευτικό, πολιτικό, ιδεολογικό ή άλλο τομέα,
- που έχει σκοπό να επηρεάσει την κοινή γνώμη
- και να την διαμορφώσει κατάλληλα, μέσω της μεροληπτικής, στρεβλής ή ελλιπούς μετάδοσης πληροφοριών
- δηλαδή μέσω της παραπληροφόρησης.

• ΑΡΝΗΤΙΚΑ

- Υποσκάπτει το ρόλο των δημοκρατικών θεσμών.
- Η δημοκρατία χρειάζεται ορθά ενημερωμένους πολίτες για να αντισταθούν σε προσπάθειες χειραγώγησής τους.
- Η μαζική διασπορά παραπλανητικών πληροφοριών διαταράσσει την κοινωνική ισορροπία.
- Σε διεθνές επίπεδο λόγω της προπαγάνδας υποδαυλίζονται ιστορικά μίσση και συντηρούνται προκαταλήψεις.

Προτάσεις άμυνας στην παραπληροφόρηση

• Η οικογένεια

- να παρέχει τα πνευματικά εφόδια
- που θα καταστήσουν ικανά τα παιδιά να αξιολογούν κριτικά τις παρεχόμενες πληροφορίες,
- υπεύθυνη στάση των γονέων απέναντι στην πληροφόρηση να μεταδώσει σεβασμό στις αρχές του διαλόγου,
- καλλιέργεια της γόνιμης αμφισβήτησης μέσα από ουσιώδεις συζητήσεις

• Το σχολείο

- ανάπτυξη συνθετικής και αναλυτικής σκέψης,
- αποκωδικοποίηση και
- κριτική επεξεργασία των μηνυμάτων,
- ΑΡΑ:
- η παρεχόμενη παιδεία =σφαιρική,
- ολοκληρώνει την προσωπικότητα του νέου,
- τον εξοικειώνει με την κοινωνία της πληροφορίας,
- του μαθαίνει να ανθίσταται στην προπαγάνδα και την παραπληροφόρηση

- **Τα ΜΜΕ**

- να έχουν επίγνωση του κοινωνικού ρόλου που επιτελούν
- να τηρούν τη δημοσιογραφική δεοντολογία
- και να χαρακτηρίζονται από ακεραιότητα.

- **Η πολιτεία**

- επιβάλλεται να θωρακίσει το θεσμικό πλαίσιο για την εύρυθμη λειτουργία των Μ.Μ.Ε.

- **Ο Πολίτης**

- Τέλος είναι ευθύνη του κάθε πολίτη να:
- υποβάλει σε κριτικό έλεγχο τις πληροφορίες,
- να κρίνει,
- να συγκρίνει
- και να ερευνά σε βάθος,
- να αμφισβητεί γόνιμα
- και να κατανοεί την αξία του διαλόγου,
- να παρακολουθεί διαρκώς τις εξελίξεις
- και να συμμετέχει ενεργά στα κοινά.

